

Gyerekesély Program

4. „A ma gyermeke, a jövő esélye!”

„Integrált térségi
gyermekprogram
a Gönci járásban”

EFOP-1.4.2-16-2016-00032

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Az Abaúj-Hegyközi Többcélú Kistérségi Társulás pályázatot nyert az EFOP-1.4.2-16-2016-00032 „A ma gyermeke a jövő esélye!” címmel. A pályázat alapvető célja a szegénység, különösen a gyermekszegénység csökkentése, és a szegénység újratermelődésének, átörökítésének megelőzése volt a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia 2007-2032 határozattal összhangban. A pályázati programban részt vevő helyi közösségek, gyermekek és szülők, pedagógusok és más szakemberek, civil szerveződések és egyházak, partneri együttműködésben olyan több elemű, összehangolt kistérségi programokat indítottak el, amelyek előkészítése és megvalósítása során kidolgozták a helyi szinten rövid- és középtávon elérhető prioritásokat és célokat. Ezért a továbbiakban az oktatási az egészségügyi, a foglalkoztatási, a szociális és gyermekjóléti, képesség gondozási helyzetet tekintettük át, amely szintén hozzájárult az üzenetek megfogalmazásához. A projekt az eredetileg tervezett 60 hónap helyett 66 hónap alatt, a 2017.10.01.-2023.03.31. közötti időszakban valósult meg. A projekt megvalósítása folyamatos volt, a COVID járvány miatt hozott központi intézkedések befolyásolták ugyan a tevékenységek ütemezését, de alkalmazkodva a megváltozott körülményekhez a tevékenységeink egy részét csökkentett kapacitással a járvány idején is meg tudtuk valósítani, illetve átütemezéssel pótolni. A „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia, 2007-2032 (47/2007. (V.31.) OGY határozat) alapelveivel és prioritásaival összhangban a Gyerekesély Bizottságnak meg kellett jelenítenie a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit a járás, a kistérség, a települések, az intézmények és a lakosság felé.

A projekt sikeres megvalósítása érdekében Gyerekesély Iroda működött, melynek az volt a célja, hogy biztosítsa mind a Gyerekesély Bizottság, mind a projektvégrehajtás zavartalan működését. A Gyerekesély Iroda adott helyet mind az adminisztratív, mind pedig a szakmai megvalósító munkatársaknak, amely egyben találkozási / kapcsolattartási pontot is jelentett a projekt menedzserjének és a projekt szakmai megvalósítói számára, továbbá biztosította a program megvalósításának, többek között a Gyerekesély Bizottságnak az adminisztratív és szakmai háttérét a Gönci járás járásszékhely településén. A Gyerekesély Irodának helyet adó épületet egyebek között stábülésekre, képzésekre Gyerekesély Bizottsági ülésekre, szakmai műhelyek megtartására használtuk.

A szakmaközi hálózat működtetésével a szakmák közötti együttműködést biztosítottuk a projekt megvalósítása során, mely negyedévente került összehívásra.

A projekt tevékenységeinek sikeres megvalósítása érdekében együttműködtünk azokkal az intézményekkel, szervezetekkel, amelyek hozzájárultak a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentéséhez.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

A projektben dolgozók, család és gyermekjóléti központ dolgozói, a pedagógusok, illetve a közösségi ház, terek munkatársai képzéseken vettek részt a projekt sikeres megvalósítása érdekében.

A biztos kezdet szemlélet elterjesztése, a közösségi házban és közösségi terekben valósult meg. Biztosított volt a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, szakemberek segítségével a képességek és készségek fejlesztése. A gyermekek nevelésének alapvető színtere a család, ezért a szülői kompetenciák fejlesztése fontos része volt a tevékenységünknek. Projektünk elsődleges célja volt, hogy a gyermekek minél kisebb gyermekkorban segítséget kapjanak készségeik és képességeik kibontakoztatásához. A korai életkorban nyújtott szolgáltatásaink és a szülők bevonása hozzájárult ahhoz, hogy a szülők aktív szereplői legyenek gyermekeik harmonikus személyiségfejlődésének és részt vegyenek a képességeik kibontakoztatását célzó folyamatokban, illetve a társadalmi intézményekkel való együttműködésben. Az óvodáskorúak és szüleik részére a „Titkok háza” és a „Szorgos kezek” projekteleme adott lehetőséget az együtt alkotásra.

Fontosnak tartottuk a prevenciós tevékenységeket, a gyermekek állapotfelmérését, amelynek keretében szakorvosi szűrővizsgálatok igénybevételét tettük lehetővé. A gyermekek részére a közösségi terekben egészségfejlesztés és beleset megelőzés témákban előadásokat szerveztünk. A kompetenciafejlesztés eredményeként a hátrányos helyzetű gyermekek tanulási és továbbtanulási esélyei szélesedtek a „Tudás hatalom” projektelemen keresztül. A közös műhelyfoglalkozásokon való részvétellel az intézmények és szülők, a gyermekek és szülők, a gyermekek és pedagógusok, illetve a gyermekek és gyermekek közötti kapcsolatok megerősödtek, általánosabbá vált a tanulási ambíciókat erősítő támogatás. A különböző ágazatok közötti kapcsolat erősítésével a Gyerekesély Bizottságban való együttműködés révén hatékonyabbá váltak a szocializációs hiányokat is pótló szolgáltatások, a szakemberek egymást segítő együttműködési formái.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Elvárt eredményeink között szerepelt a társas kapcsolatok, az együttműködés, a családi összetartozás, a szülő-gyermek kapcsolat erősödése. A foglalkozásokon szerzett ismeretek, gyakorlati tapasztalatok reményeink szerint hozzájárultak a képességek, készségek fejlődéséhez, a szocializációs folyamat felgyorsulásához, a továbbtanulási esélyek növeléséhez, a munkaerőpiacon való elhelyezkedés sikerességéhez. Lehetőséget kaptak a gyermekek a gazdálkodás kipróbálásához, erre a célra hoztuk létre a közösségi ház és terek mellett a példakerteket.

Közösségi ház és terek működése

A Gönci járásban megvalósult, egymás között GYEP-II-esnek titulált gyerekesély pályázatunk meghatározó vonalát jelentette a közösségi jelzővel megkülönböztetett tevékenységek csoportja. Ezek közül a legfontosabb, a heti 5 alkalommal nyitva tartó közösségi ház és terek működése volt, de ide tartozott a helyi közösségi intézményi szereplők által, a ház/teret nélkülöző településeken zajló, a helyi igényeknek megfelelő havi pár alkalmas foglalkozások sora is. Mindemellett komolyabb súlyt helyeztünk a környezetbarát technológiák háttáji megvalósíthatóságát célzó innovatív programelemre is. A projekt folyamatjellegű és hazai gyakorlatban kimondottan hosszúnak mondható időtartamra lett tervezve. Az 5 esztendő önmagában persze a probléma nagyságára, jellegére tekintettel nem túlzó, sőt valójában nem is elegendő. Arra mindenképpen rávilágított azonban, hogy a céltételbe foglalt problémát – a gyerekszegénység mérséklését, a gyerekesélyek kiegyenlítését – , annak komplex okait érzékelve, csakis komplex tevékenységrendszerrel lehet befolyásolni. (A megoldani szót, a projekt előrehaladásával párhuzamosan, egyre óvatosabban használtuk, sőt inkább nem használtuk.) A komplex beavatkozás hatásosságának biztosítása nem csupán vélhetően, hanem tényszerűen feltételek halmazát követelte, jöllehet, ezeknek természetszerűleg sem voltunk birtokában. E feltételek minőségi és mennyiségi szinten is jelentkeztek. A vélhetően és gyakorlatban is szükséges sokféle tevékenységek, ezek kivitelezésének eszközigényei, a projekt erőforrás ellátottságát folyamatosan próbára tették.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Túlzás nélkül állítható az, hogy komplex tevékenységrendszert, csak legalább olyan komplex erőforrás bázissal lehet sikeresen kezelni. Ezzel a következtetéssel lényegében gyorsan eljuthattunk volna az erőforrás (mind anyagi, mind humán, mind környezeti, mind társadalmi,...) szűkösség diagnózisához, de ez nem segítette volna cselekvő fázisba juttatni projektünket. Mérlegelve mindezt félig-meddig persze kényszerből is arra jutottunk, hogy a legegyszerűbben eredményessé válható tényezőkre, a terepeken cselekvő munkatársaink körére helyezünk hangsúlyt, s őket próbáljuk képesség/képesebbé tenni a kihívásokra való válaszadásra. Nyilván tisztában voltunk azzal, hogy a terepi munkatársi kör jórészt helyi beágyazódással rendelkező tisztességes feladatvállaló, s kisebb részt rendelkeznek olyan képzési kompetenciákkal, amely célirányos a szociális segítői feladatra készítette volna fel őket. Azonban éppen az előzőekben elmondottak alapján tisztában voltunk azzal is, hogy önmagukban a megfelelő képzettséggel és elkötelezettséggel rendelkező néhány terepi munkatárs sem jelenthetné a gyerekszegénység komplex problémájának megoldását. Most, a program zárásakor azt láttuk viszont, hogy az 5 éves projekt eredményei sokkal inkább keletkeztek a közösségi ház/terek, a terepi foglalkozásvezetők és a programban résztvevő személyek interakciói során, a bizalmi-kapcsolati területen, mint bármi más területen. A bizalom felépülése olyan légkört tudott teremteni, amely előfeltétele a segíteni tudásnak és a segíteni akarás elfogadásának egyaránt.

Mindezek tükrében igazolódni látszottak szándékaink, melyek a terepi munkatársak csapattá érlelésének, tapasztalati tanulási helyzetekbe hozásának törekvéseiben mutatkoztak meg elsősorban. A csapattá alakítás alapja, egymás megismerése. Kezdetből fogva alapvetésnek tekintettük a havi szakmai napokat, ahol a ház/teres munkatársaink, a projekt szakmai szereplőivel (koordinátorok, szakmai vezető, Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) mentorai), a tapasztalati tanulást és a kölcsönös támogatást megvalósító együttműködési helyzetekben találkozhattak. Az egymástól tanulás belülről megfogalmazódó igényével, a járásunkon túlmutató tapasztalatokra is szerettünk volna rálátni, s ezeket, az MMSZ mentor/koordinátor munkatársai kezdetől támogatták is.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Így jutottunk el az edelényi, szikszói kistérségekbe, vagy a Bodrogközbe. A mindegyik gyerekesély projektet kísérő, kiemelt szakmai projekt konzorciumának tagjai - az SZGYF (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság) és a TEF (Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság) -, ill. a már említett MMSZ), olyan kötelezően választandó képzésrepartoárt biztosított, melyek közvetlenül hasznosultak a ház/terek dolgozóinak mindennapi szakmai munkájában, pl.: Ifjúsági közösségi munka, vagy az Érzékenyítő képzés.

Mindemellett saját gyerekesély projektünk részét képezték azok a szakmai biztosítékok is, amelyek támaszt nyújtottak a terepi-szakmai munka kihívásai közepette. Ilyenek voltak a csoportos szupervíziók, vagy a területi szakmai/szakmaközi tematikus műhely alkalmak. Összefoglalva: A projekt hatékonyságát biztosító legfőbb erőforrásaink, a terepen dolgozó munkatársak voltak, akikben vagy eleve megvolt a segítő szakmák elhivatottjaiban lévő szükséges plusz, vagy az idők folyamán kialakult bennük a segíteni tudás képessége.

Tevékenység eredmények a projekt közösségi jellegű altevékenységei és a számszerűsíthető eredmények terén.

Kezdjük talán a számszerűsíthető eredmények súlyának tisztázásával: Egy ilyen komplex feladatvállalású, de ehhez mérten nem eléggé komplex erőforrás ellátottságú, a szociális szférában eredményt felmutatni kívánó projekt esetében jó tisztázni azt, hogy mit tekintünk eredménynek, s ez az eredmény vajon hatásossá tud-e válni? Persze jól dokumentáltan megtalálhatjuk a különféle tevékenységekben részt vevők létszám adatait, de önmagukban ezek nem mondanak szinte semmit. Ez a területi összehasonlítások tekintetében is elmondható, hiszen még két egyforma lakosságszámú település esetében is sok egyéb tényezőt figyelembe kell venni, ami jelentősen módosíthatja a mennyiségi szemléletű eredmény olvasatot. Túl nagy feladat lenne e probléma elemzése, hiszen bonyolultsága a társadalomfejlesztő szakemberek elé is szinte megoldhatatlan feladatot gördít, viszont néhány, a járási gyerekesély projekteknel kardinálisnak nevezhető összefüggésre felhívánk a figyelmet:

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

• A szolgáltatások igénybe vevőinek száma nem alapvetően lakosságszám függő, sokkal inkább a terepen dolgozó és ott bizalomépítésre képes munkatársak számától. Lehet kisebb, vagy nagyobb a település, a kötődések személyköziek maradnak, s tipikusan közösségi ház/terek munkatársait tekintve, 1-2 tucat személyel alakulnak ki. Mondhatnánk, hogy a ház/terek befogadási limitjét az ott dolgozók létszáma határozza meg.

• A hatások tekintetében nagyon nehéz a maradandóságot tetten érni, de amennyiben mégis, az a működés folytonosságával áll arányban. (Ezért lenne kívánatos a gyerekesély projektek, projektszerűsége túlmutató folyamatosságának biztosítása.) Hogy ez a hatás, a gyermekek életének adott szakaszaiban milyen erőt tud gyakorolni az életviteli változásokra, igencsak kérdéses, leginkább az tapasztalható, hogy a személyes világ derűsebbé tételében (Teréz anyai küldetés, mely nem lekicsinylendő!), s nem annyira az életútra gyakorolt hatásban érhető tetten.

Ez utóbbihoz a családokra és a tágabb szomszédsgai életközösségekre egyaránt figyelő beavatkozás lenne szükséges.

• A térszerkezet hatása az eredményességre óriási! Nem mindegy, hogy milyen adottságú a foglalkozásoknak teret adó épület és környezete, hiszen ez rendkívül nagy mértékben meghatározza azt, hogy tud-e valójában settlement-szerűen működni a közösségi ház/tér. Ahhoz, hogy a bizalom légkörében élvezni lehessen a többcélú (szociális-kulturális-képzési) intézmény előnyeit, kellene a funkcionálisan alkalmas terek. Ez bizony sokszor többet jelent, mint gondolnánk!

• A körülölelő települési környezet pedig az, ami igazán jelentőségtelivé emelheti a hatást. Nincs értelme szegregált programokat vinnünk, bár sokszor ezt tesszük akkor is, ha a zászlóra ez nincs felírva. Egy jól működő, vagy egyszerűen csak egy funkcionálisan működő helyi közösségnek része a szolidaritás, a kölcsönös támogatás, az elesettebbekről, a gyámoltalannakról való gondoskodás is. Ahol ez hiányzik, vagy gyenge szinten áll, az a helyi közösség valószínűtlen, hogy eredményes gyerekesély programot vihet!

Szolgáltatásfejlesztés és koordináció

Közösségi, gyermek-és ifjúsági programok működtetése szegregátumban vagy szegregált településen, meglévő vagy új közösségi térben, ahol a szülők számára kötelezően kell biztosítani háztartási - gazdálkodási, pénzügyi ismeretekkel kapcsolatos foglalkozásokat

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

- Közösségi terek látogatottsága (2018.01.01. – 2023.01.31.)
- A foglalkozásokon résztvevő indikátor személyek száma (0-25 évesek): 782 fő
- Közösségi ház látogatottsága (2018.01.01. – 2023.01.31.)
- A foglalkozásokon résztvevő indikátor személyek száma (0-25 évesek): 223 fő

Civil és önkéntes tevékenységek fejlesztése: A hátrányos helyzetű gyermekekre és családjaikra irányuló civil kezdeményezések elősegítése, önkéntesek bevonása a programok megvalósításába, a bevontak felkészítése, szakmai, módszertani támogatása, önkéntesek felkészítése, szakmai-módszertani támogatása. Összes önkéntes száma a közösségi ház/terekben (2018.01.01. – 2023.01.31.): 76 fő

Helyi innovatív fejlesztések: Innovatív módszerek kidolgozása és alkalmazása a rászoruló (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő) gyermekes családok számára, a helyi szakemberek javaslata alapján.

Összes elkészült napkollektoros közösségi aszaló: 5 db

Összes érdeklődő személy, akik workshopokon vettek részt: 90 fő

Közoktatás

11/A Az iskolai szünetekben és hétvégeken szervezett szabadidős és fejlesztő programok

„Szorgos kezek” gyermek - szülő kézműves műhely (óvodai program)

A pályázat keretében járásunk mind a 15 óvodájában 2018.09.01-től kezdődtek el a kézműves foglalkozások. Ezek célja az volt, hogy a hátrányos helyzetben élő gyermekek a lehető legkorábbi életszakaszban kapjanak segítséget készségeik és képességeik kibontakoztatásához, fejlődéséhez, ezzel is felkészítve őket a közoktatási rendszerbe való sikeres belépésre és ottani helytállásra. Minden óvodában feladatuk kaptak a csoportok, hogy egy kidolgozott tematika szerint olyan alkotómunkát végezzenek a hátrányos helyzetű gyermekekkel, amelynek megvalósításába aktívan bevonják a szülőket is.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Így még élményszerűbbek, élménydúsabbak lettek a foglalkozások. A gyermekek nagy lelkesedéssel és büszkén dolgoztak, alkottak, a szülők és a gyermekek együtt ismerkedtek meg az új technikákkal, az eddig még nem ismert használati eszközökkel. A foglalkozásokra havonta 2 alkalommal került sor, 1,5 óra időtartamban.

A tevékenységek során számos területen erősítették tudásukat a résztvevő gyermekek: nem csupán finommotorikájuk, kézügyességük, hanem ízlésviláguk, alkotókedvük, képzeletük, kreativitásuk, beszédképességük, szépérzékük, rajzképességük is fejlődött. A vágás- ragasztás- festés- formázás, mint technikák kivitelezésében is sok újdonságot sajátíthattak el a gyermekek. A szülők megismerhették a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlődési lépéseit, segíthették gyermekük kiteljesedését a munkafolyamatok által. A foglalkozások során a szülők megismerhették nevelési elveinket, többek között a bátorító nevelés elveit is, melynek iránymutatása szerint sokat biztatjuk a gyermekeket, és a pozitív megerősítéssel, a bizalom megelőlegezésével vagy dicsérő szavakkal erősítjük a gyermekek önbizalmát. A Covid időszaka alatt a szülők nem jártak a foglalkozásokra, de a járvány-veszély után újra folytattuk az együttműködést. A projekt utolsó részében a közös nagy miskolci vadasparki kirándulás lehetőséget adott a gyerekeknek a testi-, mentális-, egészséges életmód megőrzéséhez, környezettudatos szemléletmódjának megalapozásához is. Nagy sikere volt Herczeg Mária bábművész természetes anyagokból készített báb kézműves foglalkozásának, amit egy mese elbábozása követett. Összességében elmondható, hogy a pályázat egyértelműen hozzájárult a gyermekeink iskolába történő felkészítéséhez, a közös programok sikeres megvalósítása által sokkal több gyermek érte el az iskolaérettségi követelményeket, mint azelőtt.

A projekt célja: a térségben javuljon az iskolaérett gyermekek aránya 15%-kal.

A foglalkozásokra 17 csoporttal havonta 2 alkalommal került sor, 1,5 óra időtartamban, óvodánként, összesen 76 alkalommal 1938 óraszámban. A programba bevont személyek száma 767 fő.

11/B Az iskolai szünetekben és hétvégeken szervezett szabadidős és fejlesztő program „A tudás hatalom” (iskolai program)

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

„A tudás hatalom” elnevezésű, a hátrányos helyzetű tanulók segítségét, nyelvi és matematikai készségeik, képességeik fejlesztését szolgáló programot a Gönci járás nyolc általános iskolájának (Abaújszántó, Boldogkőváralja, Felsődobsza, Gönc, Göncruszka, Hidasnémeti, Vilmány és Vizsoly) 5-8. évfolyamos tanulói számára terveztük, szerveztük és valósítottunk meg. A foglalkozások 2018. májusában kezdődtek. Ezeket az általános iskolákban, közösségi terekben, a gönci közösségi házban és a program záró szakaszában az abaújszántói művelődési házban képzett szakemberek vezették, tanítási időn kívüli időszakokban.

A hétvégére tervezett foglalkozások sajnos technikai okok miatt elmaradtak (nem sikerült megoldást találnunk például a bejáró tanulók utaztatására, pedig a bevont tanulók zöme közülük került ki), viszont a hétközi foglalkozások nagyon jól beváltak és működtek.

A fejlesztő foglalkozásokat évente 8 hónap időtartamra terveztük, ám a Covid járvány miatt 2020. márciusától ez módosult. Az elmaradt időszak foglalkozásait folyamatosan igyekeztünk pótolni, ezt teljes egészében időben sikerült is teljesítenünk. A foglalkozások zárásának időpontja: 2022.12.29.

- Ténylegesen bevont tanulók száma: 604 fő (ebben szerepelnek azok a tanulók is, akik 5 alkalomnál kevesebbszer jelentek meg),

- 5 alkalommal, vagy annál több alkalommal megjelent: 488 fő

- a projektben résztvevő továbbtanulók száma, akik az elmúlt évek során fejezték be az általános iskolai tanulmányaikat: 254 fő. Ők mindannyian továbbtanulnak valamelyik középiskolában.

Összességében megállapítható, hogy a projekt elérte célját, a megvalósult fejlesztő foglalkozások nagymértékben hozzájárultak a projektben részt vevő tanulók tanulmányi eredményeinek javításához, szinten tartásához, a továbbtanulás eredményességének fokozásához. A program beindulása óta eltelt időszak eredményeit a gyerekek, a szülők és a pedagógusok is nagyon pozitívan értékelték.

16/ Szülők számára-különösen óvodás kor alatti gyermekekkel-gyermeknevelést támogató motivációs képzések, rendezvénysorozatok

Baba-mama klub

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

A Gönci járás 6 településén (Gönc, Boldogkőújfalu, Hidasnémeti, Pere, Vilmány és Vizsoly településeken) indítottuk klubfoglalkozásainkat 2018. májusától 2022. év végéig havi 1 alkalommal, 1,5 órában településenként. 2020. októberétől a Perén beindított foglalkozásokat létszámcsökkenés miatt áthelyeztük Abaújkérbe. A klubfoglalkozásokat pedagógusok, szociális szakember, mentálhigiénés szakember, védőnők, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok tartották. A 2020-ban kezdődött Covid járvány ideje alatt a foglalkozások szüneteltek, de a későbbiek során bepótlásra kerültek. A változatos, színvonalas foglalkozások témáit a jelenlévő szülők szívesen hallgatták, ők is bekapcsolódtak azok feldolgozásába. Célunk az volt, hogy segítsük az édesanyákat abban, hogy hogyan tudják minél hatékonyabban segíteni gyermekük korai és későbbi fejlődését, hogyan tudják elkerülni vagy kezelni a nevelés során felmerült nehézségeket.

A legnagyobb érdeklődés a gyermeknevelés területén merült fel: viselkedésszabályozás zavarai, magatartási problémák hatékony kezelése, hiszen a Baba-mama klubfoglalkozások hosszú távon a gyermekek iskolaérettségének alakulásához járulnak hozzá. Több esetben is előfordult, hogy a résztvevők saját, egyéni, a témától eltérő kérdéseket tettek fel, aminek a megválaszolása minden esetben megtörtént. A jelenlévő anyukák egymásnak is átadták tapasztalataikat, ötleteiket, így az örömök és a nehézségek egyaránt megosztásra kerültek.

A Baba-mama klubfoglalkozások hosszú távon a gyermekek iskolaérettségének alakulásához járulnak hozzá.

A klubtagok sok mindent megtanultak, elsajátítottak, folyamatosan kaptak segítséget a klubok vezetőitől. Nagyon eredményesnek ítélték meg ezt a tevékenységet.

Célunk volt - a szakmai témákon túl - az örömszerzés, élménynyújtás, érzelmi feltöltődés, kapcsolaterősítés, közösségfejlesztés is.

A projektben résztvevők számát összesen 96 főre terveztük, ez jelenleg 358 fő. Ebből a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 311 fő. A projektben résztvevő szakemberek száma: 12 fő.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

117/B. A Biztos Kezdet szemlélet megjelenésének elősegítése a szakemberek és szülők kapcsolata tekintetében a bölcsődékben, óvodákban, iskolák alsó tagozatán, és más kisgyermekkorai szolgáltatásokban (előadások, csoportok, foglalkozások, stb.)

„Titkok a gyermekek házában”

A járás 15 óvodájában 17 csoporttal kezdődtek el a mese és a tánc foglalkozások 12 fős csoportokkal havi 2 alkalommal. A projektben az összes óvoda tekintetében 646 alkalomszámot terveztünk és valósítottunk meg, óvodánként 38 esetben.

A projektmegvalósításában 306 fő gyermeket terveztünk bevonni, de az összesítések alapján 744 fő vett részt a foglalkozásokon, ebből 505 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

E tevékenységelem 2018. szeptemberében indult azzal a céllal, hogy esélyt biztosítsunk a hátrányos helyzetű gyermekek képességeinek differenciált fejlesztésére, képességeinek kibontakoztatására a szülők bevonásával. Programjaink között szerepelt a mese, a zene, a tánc. A legtöbb óvoda a magyar népmesékre és a népi játékokra koncentrált, mindig az adott jeles naphoz, ünnepekhez igazodva. A kiválasztásnál elsősorban olyan magyar műveket választottunk, amelyek megfelelnek életkori sajátosságaiknak, érdeklődési körüknek és amelyekkel a gyermekek nyelvi készségek-képességek fejlesztésével az érzelmi intelligenciájukat is erősítettük. A zenei érzék fejlesztéséhez nagyban hozzájárult a projektdíszak során az óvodákba rendszeresen ellátogató Csiribiri Együttes. Az előadásai által fejlődött a gyermekek ritmusérzéke, hallása, szépérzéke, tájékozódási képessége, önbizalma és ezáltal szívesebben jöttek az óvodába. Nagy sikere volt a Szegedi Látványszínház tanmeséket feldolgozó élő bábos előadásainak is. Összegezésképpen elmondható, hogy a Titkok a gyermekek házában egy olyan sokoldalú színes tartalommal megtöltött eseménysorozat volt, ami a járás óvodáinak nagy lehetőséget nyújtott a hátrányos helyzetű gyermekek iskolára való felkészülésére, felkészítésére. A gyermekprogramok lezárására 2022. december végén került sor.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások

Tevékenységek:

A járási család-és gyermekjóléti központ szolgáltatásainak erősítése keretében

- mediáció biztosítása a járás egész területén (4 fő mediátor megbízásával havonta egy mediációval). A szolgáltatás 2019. februártól elindult havi két alkalommal, 2020. januárjában még két alkalommal, ezt követően már csak egyszer volt lehetőség igénybe venni. A járványhelyzet miatt bevezetett szigorítások miatt 2020-ban és 2021-ben is volt időszak amikor nem volt mediációra lehetőség. 2021. évben elkezdődött az elmaradt alkalmak bepótlása, így 2022. júniusban sikeresen zárult a programelem, a betervezett indikátorokat sikeresen teljesítették a mediátorok.

A projekt teljes időszakára 54 alkalmat terveztünk, melyet igénybe is vettek, ebből 2021-ben 12 alkalom volt lebonyolítva, 2022-re így már csak 7 alkalom maradt. 98%-ban 25 évüket betöltött személyek számára került megtartásra. Leggyakrabban a családban előforduló konfliktusok megoldására használták a felek, a helyi családsegítők ajánlották számukra a lehetőséget, és ők segítettek a mediáció megszervezésében is. Helyszíne változó volt, a szolgálatok irodáitól az önkormányzatok helyiségéig ott ahol sikerült megszervezni.

- az esetkonferenciák hatékonyságát elősegítő eszközök biztosítása, egyszeri eszközök beszerzése az esetkonferenciák levezetéséhez, hatékonyságának növelése érdekében. Ennek keretében a család és gyermekjóléti központ munkatársai 2020-ban megkapták a flipchart táblákat, diktafont, egyebeket, amik az ERFA részben tervezésre kerültek, ez a programelem sikeresen lezárult, azóta is használják az esetmenedzserek.

- asszisztens alkalmazására került sor a központ munkájának támogatása érdekében. 2018-tól havi 30 órában egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmaztunk egy munkatársat, az asszisztens távozását követően egy ideig a munkakört nem töltöttük be. 2022-től ismét alkalmaztunk asszisztent, mert az esetmenedzserek munkáját a GYVR bevezetése, és az ezzel járó adminisztrációs feladatok nagyban nehezítették, ezért decemberig a három esetmenedzser mindegyike mellett, munkájukat segítve dolgozott 1-1 asszisztens napi 2 órában.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Járási és település szintű és szakmaközi hálózatok működtetése keretében

- „együtt - együttműködve” előadás sorozat és fórum

A tevékenység keretében a család-és gyermekjóléti központ esetmenedzsere az első évben havonta, majd kéthavonta egy-egy szakma képviselőit hívta csak meg. Ezeknek a fórumoknak a szereplők megerősítése volt a célja, hogy a megerősítés révén, alkalmassá váljanak a szakmaközi együttműködésre.

2019. áprilistól kezdődtek meg a fórumok, melyek 2020-ban tovább folytatódtak a márciustól- júniusig terjedő időszak kivételével, amikor nem voltak megtartva a pandémia miatt.

2021. szeptember, október hónapokban 7 alkalommal került megtartásra a rendezvény, az ütemezettnek megfelelően. 2022-ben 4 alkalommal volt lehetőség a fórum megszervezésére, ezek májusban és júniusban megtartásra is kerültek, így ez a programelem is sikeresen zárult.

A program során 27 alkalom került megszervezésre, összesen 44 fő került bevonásra családsegítők, védőnők, iskolák, óvodák, BK házak és közösségi terek munkatársai közül. Két csoport alakult ki, ahol minden területről voltak meghívottak, általában azonos településekről, a téma mindig az együttműködés, kompetenciák, egymás munkájának megismerése volt.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatások erősítése keretében

- a két szolgálat munkatársai számára, a munkavégzési körülményeket javító eszközök beszerzése.

A hatékony munkavégzést segíti elő, ha a helyiségek az ott megfordulók kényelmét is szolgálják, ha javulnak a munkavégzés körülményei. Az EFOP-2.1.2. konstrukcióból beszerzésre kerültek a bútorok, a két szolgálat átvette őket, és használja. 2020-ban megérkezett a többi eszköz is, 2021. első felében minden családsegítő munkatárs megkapta a munkáját segítő eszközöket, és azokat elkezdtek használni, a programelem sikeresen lezárult.

A járás területén hiányzó speciális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése keretében

- adósságkezelési tanácsadás biztosítása a járásban,

2021-ben elkezdődtek a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal az egyeztetések a Hiteles Programba való bekapcsolódásunkról, ez tovább folytatódott 2022-ben is. A munkatársak a képzéseken történő részvételük eredményeképpen tanúsítványt szereztek a tanácsadás lebonyolításához. Ezt követően 2022. októbertől-decemberig tartott 6 fő adósságkezelési tanácsadást a járás 26 településén, melynek keretében összesen 30 fővel kötöttek a folyamatra együttműködési szerződést.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

- meglévő szolgáltatások hozzáféréseinek javítása- mozgó szolgáltatások biztosítása (pszichológiai, mediációs, adósságkezelési tanácsadás) útján Kihelyezett szolgáltatás megszervezése a szakemberek utaztatása révén, a projekt végére mindhárom szolgáltatás tekintetében biztosítottuk igény esetén a szakember igénybevételét kis településeken is.

Prevenációs és kortárssegítő tevékenységek

- prevenációs interaktív csoport szervezése, Prevenációs tevékenységek biztosításával 1 fő szakember a deviáns magatartás, a korai terhességek, káros szenvedélyek leküzdésének, és ezekkel összefüggésben a korai iskolaelhagyás megelőzésének érdekében havi rendszerességgel kiscsoportos, interaktív foglalkozást tart a hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok (8-25 év között) és szüleik számára. 2019. februártól megindult 8 helyszínen (Abaújszántó, Felsődobza, Boldogkőújfalu, Boldogkőváralja, Gönc, Hidasnémeti, Vilmány, Vizsoly) a prevenációs csoport, három csoport már megvalósult 2019.-ben, a negyedik futott 2020-ban, 2021.-ben pedig elkezdődött az ötödik csoportunk is. Sokat ártott a korona vírus a program megvalósításának, nehéz volt aktivizálni a gyerekeket, nagyon nehéz volt a gyerekeket arra motiválni, hogy részt vegyenek a foglalkozásokon. A sikeresség érdekében a csoportvezetők több megvalósítási helyszínnel is próbálkoztak, mint közösségi tér, iskola. 2021-ben a csoportvezetők átvették az ERFA pályázat keretében beszerzett sportszereket, fejlesztő játékokat, melyektől azt vártuk, hogy csalogatóvá teszik a gyerekek számára az interaktív foglalkozásainkat. 2022. júliussal zárult a programelem.

A csoportok forgalma 2600 fő volt összesen, a részt vevők száma 315 fő volt, melyből 5 fő volt 25 év feletti, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 275 fő részesült. A vállalt indikátorokat sikerült teljesíteni, 293 fővel zárt a program a vállalt 288 fővel szemben.

Járási és település szintű szakmai műhelyek működtetése

- A tematikus szakmai műhely működtetésével (negyedévente 1 alkalom) az integrált gyerekesély programot megvalósító szakemberek közötti szervezett tapasztalatcserek, információáramlás, tudásátadások, az előre mutató kreatív megoldások normák előmozdítása a cél.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

2019. évben 4 alkalommal került megszervezésre, ahol a szakterületek mutatták be a hozzájuk tartozó tevékenységeket a projekten belül. 2020-ban a betervezett első ülést is el kellett halasztani már, ebben az évben nem volt műhely, pótolva nem lettek az alkalmak, mert nehéz a járás szereplőit összeszervezni egy ilyen találkozóra. 2022. szeptember végén sikerült megtartani a 2020-ban elmaradt műhelyt, és még egy záró összeövetelt is szerveztünk novemberben, ahol az indikátorok teljesülése, és a projekt eredményei voltak a középpontban. Ezt a jövőre nézve jobban átgondoltuk a 2023. március 14-én tartott utolsó műhely keretében.

- szakmai tapasztalatcsere, jó gyakorlatok megismerése a programban résztvevő szakemberek számára egy napos szakmai út lebonyolítása, a környező Járásokban működő jó gyakorlatok megismerése érdekében. A szakterületi koordinátor rendszeres egyeztetést folytat más járások (Mezőcsát, Encs, Szikszó) szociális szakembereivel a kötelező feladatok megvalósításáról (krízisalap, szakmai műhely...), kétszer vett részt Szikszón ezzel kapcsolatos szakmai megbeszélésen, de a betervezett szakmai utak nem kerültek megtartásra. A pályázatban kötelező képzések egyeztetése a szakemberekkel, igények összegyűjtése, jelentkezési lapok kitöltetése történt 2019. évben, majd sorra lebonyolításra kerültek a különböző ágazatokban (szociális, köznevelés, közösségi munka) ezek a képzések, így sikeresen teljesítettük a vállalt képzési feladatainkat. A 2019-ben elkezdődött szupervízió még meglévő alkalmait 2022-ben pótoltuk. Először a szociális terület munkatársai, a projekt team, és a közösségi ház, terek dolgozói kaptak segítséget ezzel a módszerrel, 2022-ben már csak az utóbbiak vettek részt szupervízióban, ezzel megvalósítva ezt a tervezett és vállalt projekt elemet is.

A JÁRÁS TERÜLETÉN HIÁNYZÓ, VAGY A SZÜKSÉGLETEKHEZ KÉPESTNEM MEGFELELŐ MÉRTÉKBEN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAKTUDÁS ÉS SZAKÉRTELEM PROGRAMBA VONÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE

Egészségügyi szűrések:

2022. évben a 0-6 éves korú gyermekek szűrése 80 %-ban megvalósult összesen 42 alkalommal, a 2023 évben is folytattuk a 0-6 éves korosztály szűrését és e-mellett a 7-15 évesek körében (41 alkalommal) a gyermekorvosi szűrővizsgálatok végzését, majd március hónapban a 15-18 éves korosztály (15 alkalom) szűrését fejeztük be.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

A szűrővizsgálatokra főként a 7-14 éves korosztály tekintetében nagyobb igény mutatkozott több mint 200 fővel több gyermek szűrését végeztük el. A szűréseken kiszűrt gyermekeknek a gyógytornász irányításával tornát szerveztünk. Az egészségügyi előadások is folytatódtak: Elsősegélynyújtás alapismeretek, A fürdőzés veszélyei, Egészséges táplálkozás, Testmozgás fontossága, Lelki egészség stb. résztvevők köre a Községi Házba és Községi Terekbe látogató személyek.

A 0-6 évesek körében játékos formában egészségügyi foglalkozás. A boldogkőújfalusi óvodában egy fő pedagógiai asszisztens foglalkoztatása az óvónők munkájának segítése céljából, napi 4 órában 2018.10.18 - 2020.09.17-ig megvalósult.

Negyedévente megvalósultak a gyerekesély bizottsági ülések, melyeken beszámoltunk az elmúlt negyedév munkájáról, illetve döntéseket hoztunk a krízisalap felhasználásáról. Megbeszéltük a soron következő teendőket.

9.E Községi, gyermek- és ifjúsági programok (Községi mezőgazdasági program; Községi módszertani ismeretátadás, szemléletformálás)

1. Községi mezőgazdasági program

1.1. Példakert program

A program során 8 helyszínen indult el a kertgazdálkodás a gyermekek és szülei számára. A 8 helyszín: Gönc, Boldogkőváralja, Hidasnémeti, Pere, Vilmány, Vizsoly, Fony, Göncruszka. A helyszínek kiválasztásánál 1 helyszínen (Gönc) Községi Ház, 5 helyszínen (Boldogkőváralja, Hidasnémeti, Pere, Vilmány és Vizsoly) pedig Községi Tér üzemel/üzemelt a program keretén belül, így szorosan kapcsolható a szolgáltatáshoz.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Fony és Göncruszka esetében pedig szintén adottak voltak a feltételek egy ilyen jellegű program megvalósításához, hiszen már az elődprojekt keretében is részesei voltak ennek a program-elemnek. Célja elsősorban a szemléletformálás, a munkára nevelés, a tulajdon presztízsének emelése, a közösségfejlesztés és szakmai ismeretek elsajátítása. A tevékenységelem a 2018. május - 2022. szeptember közötti időszakban a kertművelési tevékenység szempontjából legaktívabbnak tekinthető hónapokat érintette. A helyi lehetőségek és adottságok függvényében településenként eltérő nagyságú földterületek kerültek bevonásra a program megvalósításába (mindösszesen ~900 m² terület). A közösen elvégzett rendszeres munka és az annak eredményeként létrejövő, megtermelt mezőgazdasági javak rendkívül fontos szemléletformáló hatással bírtak, melynek eredményeképpen friss zöldségek kerültek az „asztalra”.

1.2. Megtermelt élelmiszerek feldolgozása, tartósítása

Az elődprojekt megvalósítása során érkezett visszajelzések, illetve a programban résztvevő helyiek igényei alapján került kialakításra, illetve tovább folytatásra ez a tevékenységelem. A megtermelt, betakarított, összegyűjtött zöldségek, illetve gyümölcsök feldolgozása és tartósítása szintén fontos szemléletformáló eszköz volt.

1.3. Gyerekesély piac szervezése

A községi mezőgazdasági programhoz kapcsolódóan, a Gönci járás illetékességi területén „Gyerekesély Piac”-ok megszervezésére került sor az elődprojekt keretében kialakult gyakorlatnak megfelelően, ahol a gyermekek által gondozott és megtermelt mezőgazdasági javak helyi / térségi rendezvények, falunapok, fesztiválok keretében történő „értékesítésére / bemutatására” nyílt lehetőség.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

A megtermelt mezőgazdasági javak kiállítása legalább olyan nagy örömet és sikert jelentett a közvetlen célcsoport számára, mint a saját előállítású termékekből történő ételek elkészítése és közösségi keretek között történő elfogyasztása. A tevékenységelem legfontosabb nevelő hatása a szemléletformálásban jelent meg. A 2020. évben a Covid19 pandémia miatt egyetlen alkalommal sem került sor az események megszervezésre révén, hogy lényegében nem is voltak olyan települési rendezvények, amelyek köré illeszthetőek lettek volna (tulajdonképpen semmilyen rendezvény megtartására sem került sor ebben az időszakban a térségben). A 2019. május – 2022. július közötti időszakban mindösszesen 20 alkalommal került sor Gyerekesély piacok megszervezésre.

Közösségi módszertani ismeretátadás, szemléletformálás
2.1. Foglalkoztatási tájékoztatások
Jogi és gazdasági értelmezés és ismeretátadás a helyi gazdaságfejlesztésben érdekelt, a járás területén élő embereknek, illetve a téma iránt érdeklődő helyieknek.

Az ismeretátadási sorozat speciális témakörökből állt.

Témakörök: - Szociális szövetkezetek létrehozása, működése, előnyei; - Vállalkozásalapítással kapcsolatos jogi ismeretek, kistermelői gazdálkodási formák; - Helyi piac létrehozása, fenntartható üzemeltetése, a helyi termékek piacokra történő eljuttatásának segítése (fejlesztési támogatások és felhasználásuk) stb. Az előadások 8 helyszínen (Gönc, Boldogkőváralja, Hidasnémeti, Pere, Vilmány, Vizsoly, Fony, Göncruszka) kerültek megtartásra a 2019. május – 2022. június közötti időszakban, 2-4 óra / alkalom időtartamban, mindösszesen 48 alkalommal.

Az előadások megtartása a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzettel összefüggésben (pl. csoportosulásra, gyülekezésre vonatkozó tilalmak), illetve az érintett települések eltérő adottságainak, lakosságszámának, demográfiai összetételének okán projektszinten került megtervezésre, az előadások érintett helyszínek (8 település) közötti elosztásának, valamint azok gyakoriságának meghatározása nélkül, az adott időpontban kínálkozó lehetőségek, illetve a különböző jogszabályok, iránymutatások által behatárolt kötöttségek figyelemvétele mellett.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

2.2. Háztáji gazdálkodás, munkára nevelés

A háztáji gazdálkodás, munkára nevelés tevékenységelem megvalósítása során a szakterületi koordinátor és/vagy a szakterületi koordinátor asszisztens a Példakertek munkafolyamatában a helyieknek havonta kettő-négy alkalommal megmutatta az aktuális mezőgazdasági, kerti teendőket, „betanították őket” és segítették a megvalósulás folyamatát.

A projektidőszak kertművelési tevékenység szempontjából legaktívabbnak tekinthető 25 hónapját érintette a tevékenységelem (2018.05-09. hó; 2019.03-07. hó; 2020.03-07. hó; 2021.03-07. hó; 2022.03-07. hó), amely összesen 640 alkalmat jelentett. A 2020.03-07. hó és a 2021.03-07. hó közötti időszakban a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzettel összefüggésben (pl. csoportosulásra, gyülekezésre vonatkozó tilalmak), mivel a programelemben résztvevők köre és létszáma alapvetően a Közösségi Házba és Közösségi Terekbe látogató személyektől függött, amely helyszínenként és időszakonként eltérő volt, és a fent nevezett időszakokban a Közösségi Ház és Közösségi Terek nyitva tartása, illetve szolgáltatásaik elérhetősége korlátozott volt, így havonta négy alkalom helyett csak kettő alkalommal került sor a háztáji gazdálkodás, munkára nevelés tevékenység szakmai elemeinek a megvalósítására.

A szakember(ek) tevékenysége a szerszámok helyes használatának a megismertetésére és ismeretátadásra is kiterjedt. Ezzel a tevékenységgel a helyes kertművelés gyakorlatára kívántuk felhívni a programelemben résztvevők figyelmét.

2.3. Környezettudatos gazdálkodás

a) A helyi gazdaságfejlesztésben érdekelt, a járás területén élő embereknek, illetve a téma iránt érdeklődő helyieknek, a környezettudatos gazdálkodás témakörében megvalósuló előadássorozat. Téma: komposztálás, vegyszerek alkalmazása nélküli kertészkedés, biokertészet, házkörüli környezet tisztántartása, időszakos elvégzendő tevékenységek, egészséges élelmiszerek előnyei stb.

„A ma gyermeke a jövő esélye!”

Integrált térségi gyermekprogram a Gönci járásban
EFOP-1.4.2-16-2016-00032

Az előadások 8 helyszínen (Gönc, Boldogkőváralja, Hidasnémeti, Pere, Vilmány, Vizsoly, Fony, Göncruszka) kerültek megtartásra a 2019. június – 2022. július közötti időszakban, 2-4 óra / alkalom időtartamban, mindösszesen 72 alkalommal. Az előadások megtartása a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzettel összefüggésben (pl. csoportosulásra, gyülekezésre vonatkozó tilalmak), illetve az érintett települések eltérő adottságainak, lakosságának, demográfiai összetételének okán projektszinten került megtervezésre, az előadások érintett helyszínek (8 település) közötti elosztásának, valamint azok gyakoriságának meghatározása nélkül, az adott időpontban kínálkozó lehetőségek, illetve a különböző jogszabályok, iránymutatások által behatárolt kööttségek figyelemvétele mellett.

b) Az iskoláskorú gyermekek által „Környezettudatos gazdálkodás, viselkedés” témakörben írásbeli „dolgozat” készítésére is sor került a 2022. szeptember – 2022. december közötti időszakban, melynek célja a gyermekek fogékonyságának felmérése volt a környezettudatos elemek járási szintű alkalmazását illetően. Minden résztvevő gyermek elismerésben részesült és a legjobb dolgozatok még különdíjat is kaptak.

2.4. Gazdálkodáshoz kapcsolódó közösségi programok

Gazdálkodáshoz kapcsolódó közösségi rendezvények megszervezésére is sor került a programban résztvevő gyermekek és szülei bevonásával (játékok, vetélkedők, filmvetítés szervezése gazdálkodási témakörben). A célcsoport szemléletformálásán túl a rendezvények célja a közösségi érzet erősítése és a háztáji gazdálkodás iránti hajlandóság növelése volt. A közösségi programok a példakert programban is érintett helyszíneken kerülnek/kerültek megren-

dezésre: Gönc, Boldogkőváralja, Hidasnémeti, Pere, Vilmány, Vizsoly, Fony, Göncruszka településeken a 2019. május – 2023. március közötti időtartam alatt, mindösszesen 26 alkalommal.

Abaúj–Hegyközi Többcélú Kistérségi Társulás

EFOP-1.4.2-16-2016-00032

www.abagyep.hu

